

Nepriklausoma

Lietuva

• LITHUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY •

Nr. 18 (50-tieji metai) 1990 m. • GEGUŽĖS – MAY 3 d. LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS • 7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. • Tel.: 366-6220 • 50 c.

KAZIMIERA PRUNSKIENĖ SUTINKAMA MIRABELYJE

Š.m. balandžio mėn. 29 d., sekmadienį, kai Lietuvoje žmonės boikotavo blokadą klausydami simfoninio orkestro grojamos Beethoven'o IX-tosios simfonijos, Katedros-Gedimino aikštėje (susirinko apie 10.000 klausytojų) ir suorganizuodami apie 1.000 dviratinių parodą Vilniaus gatvėmis, į Montrealį turėjo atskristi Lietuvos ministerė pirmininkė KAZIMIERA PRUNSKIENĖ.

Daugiau negu 100 Montrealio apylinkės lietuvių išvažiavo į Mirabel aerodromą jos pasitikti. Belaukdam, dainavo įvairias dainas - "Lietuva, brangi", "Augo kieme klevelis", "Ant kalno mūrai" ir kt.

Pagaliam pasirodė ir min.pirm. K. Prunskienė, lydimą Montrealio Apylinkės pirm. Arūno Staškevičiaus, kuris ją pristatė prancūziškai ir Vytauto Gruodžio, kuris su ja supažindino angliškai belaukiantiems korespondentams, fotografams ir stebintiems publikai. Pasigirdo foto aparatų spragsėjimai ir sublykčiojo šviesos.

Lietuviai sugiedojo LIETUVOS HIMNĄ, sesutės Natalija ir Maika Drešerytės įteikė garbingai viešniai gėles, Danutė Staškevičienė apsuosė tautine juosta.

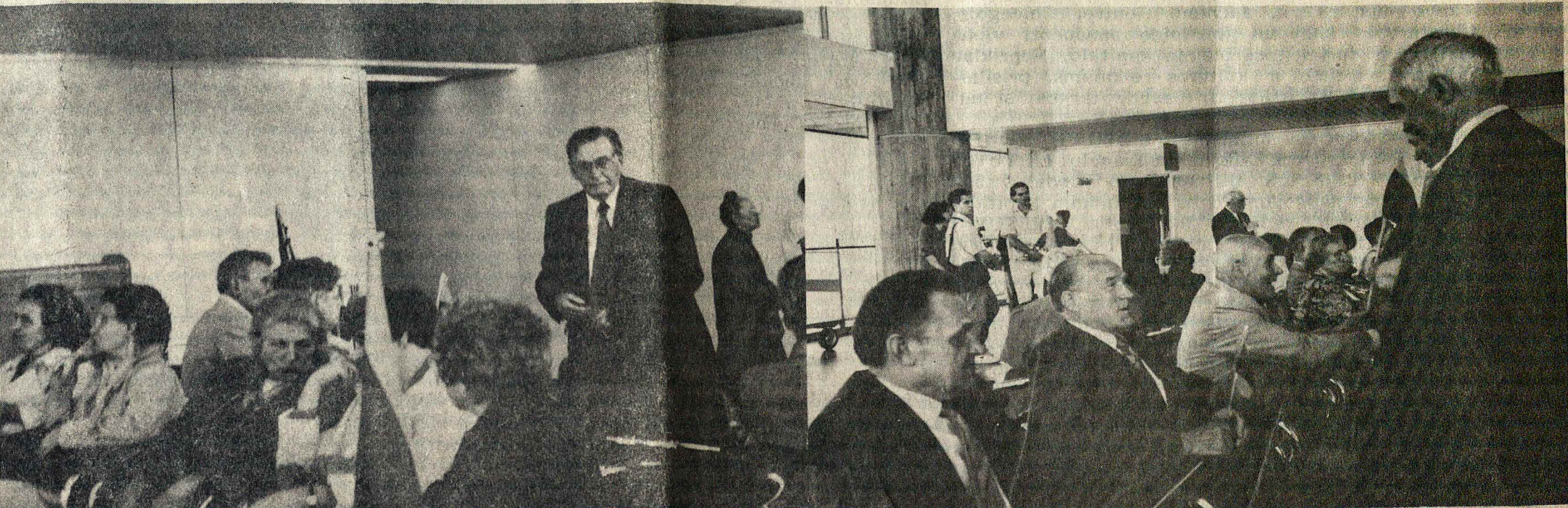
Min.p-kė K.Prunskienė padėjo už tokį malonų sutikimą ir tuoju pat buvo palydėta į spaudos konferencijos kambarį, kur atsakinėjo į reporterių klausimus.

Po to lydimą Vytauto Gruodžio, ji iškeliavo į Kanados sostinę Otavą, kur sekančią dieną ji turėjo susitikti su Kanados užsienio reikalų min. Joe Clark.

IR OTTAWOJE

"Canadian Press" skelbia Montrealio dienraštyje "The Gazette" gegužės 1 d., kad pasikabėjime su min. Joe Clark, K.Prunskienė pareiškė, kad Lietuvos vyriausybė dabar bandys pasinaudoti Prancūzijos prezidento Mitterrand ir Vakarų Vokietijos kanclerio Helmut Kohl patiekto situacijos sprendimo projektu, tačiau ji prašo Vakarų garantijos, kad ji palaikytų Lietuvą. Pasiūlymas, anot Lietuvos premjerės, yra realistiškas, tačiau Lietuva nori labai aiškių detalių. Maskva savo keliu taip pat buvo pasisakiusi, kad

LIETUVOS MINISTERĖ PIRMININKĖ LANKOSI KANADOJE IR JAV

DALIS LIETUVIŲ MIRABEL AERODROME MONTREALYJE LAUKIA ATVYKSTANČIOS MINISTERĖS PIRMININKĖS KAZIMIEROS PRUNSKIENĖS.

LIETUVOS MINISTERE PIRMININKEI ĮTEIKIAMOS GĖLĖS NUO MONTREALIO LIETUVIŲ.

minėtas pasiūlymas vertas svarstyti, tačiau tai nesustabdė jos ekonominių sankcijų Lietuvai vykdymo ir vėl užsispyrusiai tvirtina, kad Lietuva privalo sekti Sovietų Sąjungos įstatymus dėl išėjimo iš Sąjungos.

Kazimiera Prunskienė sakėsi korespondentams, kad ji patenkinta "parodyta gera valia ir supratimu", kokius parodė Joe Clark

jos respublikai. Jos dabartinis vizitas jai patvirtinęs, kad kanadiečiai simpatizuoja Lietuvai ir ją remia.

Su ja yra atvykę ir du prekybos specialistai, kurie turi sudarę sąrašą produktų, kuriuos Lietuva norėtų pirkti ar parduoti ir kuriose srityse norėtų arčiau bendrauti su Kanada.

Ji buvo pristatyta Kanados parlamentui, kur ją sutiko atsistojimu ir

THE GAZETTE, MONTREAL

BŪRYS KORESPONDENTŲ IR FOTOGRAFŲ LAUKIA KAZIMIEROS PRUNSKIENĖS PASIRGDANT. JŲ TARPE IR TONY LAURINAITIS, (antras iš kairės).

Visos nuotraukos G. Montvilienės

ilgaus plovimais.

Nuvykus į Torontą, K.Prunskienė buvo pristatyta ir Ontario provinciniam parlamentui, kur taip pat buvo labai šiltai sutikta.

Jos laukia susitikimas Washingtono su JAV prez. George Bush'u.

Atrodo, vis dėl to, Kanada pralenkė JAV savo pažangėjusia laikysena ir geros valios parodymu demokratiškai išrinktai ir legaliai NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS vyriausybei. b.

GEGUŽĖS 1 DIENOS PARADAS MASKVOJE

Šiais metais vyko neatpažįstamas Gegužės 1 d. tradiciniu buvęs, paradas.

Gal pasiskubino M.Gorbačiovas leisti parade dalyvauti neoficialioms grupėms. Per 25 minutes buvo sunaikinta bet kokia paradinė tradicija. Tarp įvairių plakatų buvo matyti ir tokių šūkių: "Šalin Gorbačiova", "Šalin KGB". "LAISVĖS LIETUVAI".

Sic transit gloria mundi?

CANADIANS LITHUANIAN COMMUNITY ASKS CANADA TO SUPPORT LITHUANIA AGAINST SOVIET ECONOMIC SANCTIONS.

In a statement sent to Prime Minister Brian Mulroney, Al Pacevičius, president of the Lithuanian Canadian Community's national executive asked Canada to strongly condemn the escalation of the Soviet campaign of "quiet violence" through economic sanctions against the people and government of Lithuania.

Mr. Pacevičius said, "Its (the Soviet economic ultimatum) is meant to punish Lithuania and destabilize the country so as to create a pretext for direct presidential rule.

The statement asks Canada to undertake measured reaction to the economic sanctions as they are to put into effect against Lithuania. These steps would and should be based on a careful assessment of Canada's interests and involve deferring or abrogating those economic agreements which do not give a substantial net benefit to Canada.

Canada should also extend credits and aid to Lithuania so natural gas and oil could be bought on the open market.

The statement also asks for Canadian support for an humanitarian fundraising drive to ensure that medical supplies, drugs and other necessities would still be available in Lithuania.

"As Canadians we feel that the measures against the USSR should not extend to arms control agreements and confidence building measures, because they will ultimately be of benefit to the both the people of Canada and of Lithuania", Mr. Pacevičius said.

Mr. Pacevičius again repeated his request for a meeting with the Prime Minister at the earliest possible time.

(Complete text of statement available on request). For Further Information contact Al Juzukonis

-TUESDAY, MAY 1, 1990-

WORLD

Lithuanian PM visits Ottawa in search of Western support

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumerata kainu Kanadoje - \$ 22.00
Rėmėjo - \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

HOUSE OF COMMONS
CHAMBRE DES COMMUNES
OTTAWA, CANADA
K1A 0A6

Dear Mr. Myle, -

Thank you for your letter regarding the situation in Lithuania.

I quite understand your concern with respect to the way in which events are unfolding there. It seems that the "new thinking" of President Gorbachev has been such a welcome surprise in so many ways, that we are slow to react when he displays a harder side. I believe that the Soviet Union is following a course of action that will benefit no one, and that the current gradual occupation of Lithuania is wrong and inflammatory.

I feel that Canada should follow its historical policy of not recognizing the Soviet annexation of Lithuania. The time has come to formally recognize Lithuania as an independent state. Some argue that we should tread carefully when dealing with Mr. Gorbachev, for fear that he might be replaced by hardliner. This argument is well taken, but it has limits. I do not think the best interests of international diplomacy are served by blinding ourselves to Moscow's more threatening moves. Accordingly, it is my intention to do everything I can to convince the Department of External Affairs that Canada should pursue the policy that I have outlined above.

Again, thank for your letter, and please accept my best wishes.

Sincerely, Bob Layton,
P.C., M.P.

[Vairių atsakymų į savo laiškus susilaukia daugelis Montrealio lietuvių. Čia vienas jų.]

THE EDITOR

THE GLOBE AND MAIL, SATURDAY, APRIL 21, 1990

Motorists in Vilnius lined up for gasoline earlier this week in anticipation of the cutoff of Soviet supplies.

MONTREALIO "LE DEVOIR" IDEJO ŠIĄ NUOTRAUKĄ: LIETUVIAI BOIKOTUOJA BLOKADĄ TAUPYDAMI "GAZOLINĄ".

VENGRŲ DARBININKAI IŠMONTUOJA "RAUDONĄJĄ ŽVAIGŽDĘ"

TRAGIŠKA AUKA

Su šurpu sutikome žinią kad balandžio 27 d. mirė STANISLOVAS ŽEMAITIS, 52 m. amžiaus. Susidegino Revoliucijos Aikštėje Maskvoje, netoli Bolšoj Teatro.

Oficialioji Sovietų spauda iš karto paskelbė, kad nebuvo jokių politinių motyvų šiam susideginimui ir davė užuominą, kad jis turėjęs vedybinių problemų. Tačiau jo žmona tai paneigė.

Jis savo ugnies ir kraujo auką atliko be plakatų, tačiau paliko laiškus, kuriuose pasisako, kad nebegalima neprotestuoti ir pakęsti Sovietų Sąjungos vykdomos ekonominės blokados ir karinės okupacijos.

Krizė Lietuvoje tęsiasi jau 8-tą savaitę ir žmonių nervai vis labiau įsitempia. Stanislovo Žemaičio laidotuvių susirinko milžiniška minia, Mišios buvo atnaušajamos Vilniuje ties Katedra, atvirame ore. Prezidentas Landsbergis padėjo vainiką. Pasakė, kad gerbdami šio žmogaus nutarimą, tikimės, kad tai pirmoji naujos Nepriklausomybės auka ir - paskutinioji.

Stanislovas Žemaitis dirbo kolektyviniame ūkyje nebuvo niekada sirgęs psichiniai. Atsisveikinimo laiške parašė: "...Aš negaliu daugiau gyventi, nes kareiviai ir vėl maršruoja gatvėse ir daro ką nori".

SEN. D'AMATO
Lithuania supporter.

JAV SENATORIAI REMIA LIETUVĄ

Per visą savaitę sunki Lietuvos situacija buvo ir vel pasaulio demesio centre. Kremliaus vykdoma blokada; lietuvių laikysena jos atžvilgiu Lietuvoje ir išseivijoje; JAV senatorių vieša kritika del pasyvios JAV vyriausybės laikysenos. Ypatingai, "žodžių į vatą nevykio" senatorius ALFONSE D'AMATO, kuris vadovavo 10-čiai senatorių spaudos konferencijai, vykusiai Capitol Hill balandžio 27 d., pasisakant prieš prez. Bush'o planuojamą prekybos normalizavimą su Maskva, nežilrint vykdomo smurto Lietuvoje.

Iš 10-ties senatorių 9 pasisakė, kad reikia "du kartu pagalvoti" apie tai, kol dar neprasisėdėjo JAV-SSSR viršūnių konferencija gegužės mėn. 30 dieną.

Senatorius A. D'AMATO stipriai pabrėžė, kad lietuviai nori tartis su Maskva, o G. Bush'o administracija "daro viską, kad M. Gorbachov'as pasidarytų išvadas, jos jis neprivalas tartis, kad galys vartoti jėgą".

Kaip žinome, senatorius D'AMATO buvo nuvykęs prie Lietuvos sienos, bet nebuvo įsileistas į Lietuvą Maskvos įsakymu.

still be folly for Washington to turn a blind eye to browbeat Lithuania. Why shore up a leader whose grasp on power is so tenuous that he's forced to obey the dictates of discredited hardliners? Would it not be wiser to deal directly with the people, who are actually making the decisions?

In subscribing to the idea that America must tolerate unacceptable Soviet behaviour in order to protect Gorbachev from his enemies, the administration is opening the door to further U.S. concessions of a parallel nature.

President Bush can make his displeasure felt without going to the length of cancelling next month's summit.

He could, for instance, put the normalization of U.S.-Soviet trade relations on hold. He might also withdraw U.S. support for Moscow's application to become an observer at the General Agreement on Tariffs and Trade. And if America has to stand alone on this one - due to an absence of Allied support - so be it. It won't be the first time.

The United States has recognized Lithuania's right to independence for half a century. Let's not abandon that stance at the moment it actually matters."

Abandoning Lithuania

TAIP PASISAKO SAVO VEDAMAJAME "NEW YORK POST" dienrašty:

"President Bush's unwillingness to penalize Moscow for trying to bully Lithuania into abandoning its quest for independence seems profoundly misguided. Thursday's announcement that Washington means to proceed with an agreement to normalize U.S. - Soviet trade relations is the most recent affirmation of this unhappy policy.

It sends Soviet President Mikhail Gorbachev the message that Washington is prepared to swallow almost anything rather than run the risk of precipitating a crisis in U.S. - Soviet relations. The administration's policy appears to be based on the premise that Gorbachev wants to grant Lithuania independence, but is unable to do so for fear of being overthrown.

In fact, there's no real evidence that Gorbachev favors Lithuanian independence. Indeed, he adamantly refuses even to discuss the issue with Vilnius, arguing that the USSR negotiates only with foreign governments.

Furthermore, there's little to support the view that Gorbachev would fall if he made concessions on Lithuania. U.S. policy analysts doubt that his position is as uncertain as many suggest.

But even if it were true that the Soviet leader's job is at risk, it would

SATURDAY, APRIL 28, 1990

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 500,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tiksliai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo sukis: "Kapitalas Lietuvai, palūkanos - lietuvių bei išeivijai!"

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

DEŠINĖJE BALTEIČIŲ VAKARE OTTAWOJE 1990.IV.4 d.

Parlamento narė Pauline BROWSE,
ministeris Michael WILSON,
Lietuvos vice-prezidentas
Bronius KUZMICKAS ir KLB pirm.
Algis PACEVIČIUS;

Toliau:
parlamento nariai lankėsi Lietuvoje
stebėti rinkimų. Jesse FLIS ir
Pauline BROWSE; Baltų Vakarų
ilgametis organizatorius J.V.DANYS
ir Sofija FLIS, kartu su vyru lankiasi
Lietuvoje.

nuotr. D. Danienės

BALTEIČIŲ VAKARAS KANADOS PARLAMENTO RŪMUOSE J.V. D a n y s

Dominavo Lietuva - dalyvavo Lietuvos vice-prezidentas

Istoriniai ir dramatiški įvykiai Lietuvoje dominuoja Kanados ir pasaulio spaudoje, TV ir radijo žiniuose, dominavo ir XVIII-tajame Baltiečių Vakare 1990.IV.4 d. parlamento rūmuose, Ottawoje.

Ypatingai tai buvo pabrėžta prof. dr. Broniaus KUZMICKO, Lietuvos Aukščiausios Tarybos vice-pirmininko (kas tolygu vice-prezidentui) dalyvavimu, atvykusių iš Lietuvos. Jį pakvietė Kanados Lietuvių Bendruomenė.

Savo kalboje prof. KIZMICKAS prašė Kanados vyriausybę oficialiai pripažinti dabartinę Lietuvos vyriausybę. (Plačiau apie jo lankymąsi Ottawoje buvo parašyta pereinamoje "Nepriklausomos Lietuvos" numeryje).

Atvyko labai daug žurnalistų, atstovaujančių didžiąjai spaudai, TV ir radijui. Pagrindinis jų dėmesys buvo nukreiptas į Lietuvos vice-prezidentą Kuzmicką ir pokaibilį su juo.

Daug dėmesio susilaukė ir Kanados užsienių reikalų ministeris JOE CLARK, kuris pradžioje priėmimo išbuvo beveik pusę valandos ir buvo klausinėjamas žurnalistų ir dalyvių lietuvių. Su B. Kuzmicku neteko jam kalbėtis, nes lėktuvas vėlavo ir prof. Kuzmickas atvyko, kai jau Joe Clark turėjo išeiti.

Iš finansų ministerio Michael Wilson'o kalbos

Finansų ministeris MICHAEL WILSON pareiškė, kad demokratiniai, teisėti rinkimai ir nepriklausomybės paskelbimas Lietuvoje buvo istorinis įvykis ir Kanados vyriausybė jį sveikina. Kanados vyriausybė susirūpinusi dabartine įtampa tarp Vilniaus ir Maskvos ir nori, kad viskas būtų išspręsta taikiomis derybomis Lietuvos naudai.

Ministeris Wilson'as, parlamentarų Globos Komiteto ko-pirmininkas, pastebėjo, kad jam prieš dešimtį metų prisijungus prie Globos Komiteto, neginatė tikrų vilčių Baltijos krastų nepriklausomybei: veikta daugumoje žmogaus Teisių srityje. Jis džiaugiasi, kaip ir kiti parlamentariai, kad paskutiniaisiais mėnesiais Nepriklausomybei pasiekti galimybės daug pagerėjo. Ir jis esąs laimingas, kad parlamentarų bendravimas su lietuvių, latvių ir estų Kanados Bendruomenėmis buvo sėkminga parama jų tikslams.

Minsiteris Wilson'as pabrėžė, kad "metiniai Baltiečių Vakarai parlamento rūmuose labai daug padėjo parlamentariams ir senatoriams suprasti Lietuvos, Latvijos ir Estijos reikalus ir siekimus bei išvystyti artimus ryšius tarp parlamentarų ir baltiečių Bendruomenių Kanadoje.

Jis taip pat perskaitė sveikinimą senatoriaus STANLEY HADASZ, kuris yra antras Baltiečių Vakarų globėjų komiteto ko-pirmininkas, bet šiuo metu išvykęs į Lenkiją. Sen. Haidasz pravedė Senate rezoliuciją, pritariančią Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimui.

Ministeris Wilson'as yra didelis baltiečių rėmėjas ir ypatingai daug padeda Baltiečių Vakarams parlamento rūmuose.

Iš teisingumo ministerės Kim Campbell kalbos

Teisingumo ministerė KIM CAMPBELL buvo oficiali vyriausybės atstovė. Pradžioje jis pasisakė, kad prieš tapdamas advokate, jis studijavo sovietologiją, parašė studijinę tezę, lankėsi Sovietų Sąjungoje, buvo ir Rygoje, todėl ji turi ir savo asmenišką nuomonę. Tačiau atstovaujant vyriausybei, rašyti apie Kanados politinę nuomonę jai padėjo, - ji pridėjo su šypsena, - užsienio reikalų ministerijos pareigūnai.

"Mes čia esame susirinkę pagerbti Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonių drąsą ir ištvermę... Siekiama laisvės, savivarbos, taikos ir ekonominės gerovės. Milžiniški žingsniai padaryti, siekiant šių tikslų, kas dar prieš metus atrodė per drąsų ir per toli".

Nelėmto Ribbentropo-Molotovo pakto pasėkoje, Sovietų elgsena, kalbėjo ji, "pažeidė visas tarptautinių įstatymų normas".

Kai šių metų KOVO mėn. 11 d. naujai išrinktas Lietuvos parlamentas paskelbė nepriklausomybę, Kanados parlamentas tuoj pat pareiškė pritarimą visų politinių partijų vieninga rezoliucija. Kai vėliau Maskvos reakcija į tą paskelbimą buvo nuvilianti ir grasinimais ir jėga, Kanados užsienių reikalų ministeris JOE CLARK du kartu pareiškė protestą Sovietų ambasadoriui Ottawoje.

"Nuo 1940 m. Kanada nepripažino DE JURE Lietuvos Latvijos ir Estijos aneksijos, tuo pačiu pripažindama Sovietų kontrolės realybę. Suprantama, Kanados pozicija lieka ta pati, kad Lietuva, Latvija ir Estija yra suvereninės valstybės, nors DE FACTO yra Sovietų Sąjungos kontrolėje. Todėl Kanadai Lietuvos ir Estijos nepriklausomybės deklaracijos patvirtina jau egzistuojančią teisinę situaciją, kurios mes laikomės.

Jau seniai veikianti Kanados politika yra tokia, kad mes sudarome diplomatinis santykius su vyriausybėmis, kada jos kontroliuoja savo nacionalinę teritoriją ir gali išpildyti savo tarptautinius įsipareigojimus".

Baltiečių atstovo kalba

Estas prof. TONU PARMING, estų katedros Toronto Universitete vedėjas, skaitė akademiniai paruoštą paskaitą. Labai gerai analizavo įvykius Baltijos kraštuose, kurie privedė prie dabartinės padėties, o Lietuvoje - prie Nepriklausomybės paskelbimo. Smulkiau analizavo eiga Estijoje ir Lietuvoje.

1990.V.3

Estijoje reformos siūlė ir vykdė estų komunistų partija. Bet tai darė iš esmės Gorbačiovo perestroikos rėmuose. Kilo nepasitenkinimas, ir estai sukūrė kitą judėjimą, kuris išsirinko kongresą. Jis veikia atskirai nuo anksčiau komunistų dominuojamo "liaudies fronto". Kongresą laimėjo 2/3 deputatų ir jie sieks Nepriklausomybės paskelbimo, tuo tarpu jau paskelbė kai kuriuos nutarimus, kurie netinka Gorbačiovo vi.

Lietuvių komunistų partijoje, pagal Perming, buvo labai daug tautiškai nusiteikusių lietuvių komunistų, kurie pritarė ar ir aktyviai dalyvavo SAJŪDYJE. O SAJŪDIS iš karto paėmė daugiau tautinę linkmę ir Nepriklausomybės siekimą, kam pritarė tauta ir privertė Lietuvos komunistų partiją atsiskirti nuo Maskvos. Taip ir visa eiga vyko daug greičiau.

Pristatytas Estų Kongreso atsovas

TUNNE KELAM, naujai išrinkto Estijos Kongreso atstovas kalbėjo apie Kongreso siekimus ir perskaitė ilgą laišką - kreipimąsi į Kanados vyriausybę remti estų siekius.

Meninė programa

Šioje dalyje buvo paskaityta estų rašytojo IVAR IVASK anglų kalba parašytų elegijų rinkinys, pavadintas THE BALTIC ELEGIES. Skaitymas buvo iliustruojamas skaidromis iš Estijos bei Latvijos ir Lietuvos vaizdų. Šis sentimentalių elegijų skaitymas buvo artimas baltiečių širdims ir vyko vietoje įprasto dainos ir muzikos koncerto, kuris pagyvindavo kalbų seriją. Koncertas būdavo visada gyvai sutiktas parlamentarų ir svečių.

Nauji Baltų Federacijos garbės nariai

Šiais metais garbės narių pažymėjimai buvo įteikti parlamento nariams JESSE FLIS ir BOB BLAICKIE, kurie buvo nuvykę į Lietuvą stebėti rinkimų ir pravedę parlamente keletą Lietuvai palankių rezoliucijų. Taip pat buvo

BE KALTĖS

Valentinas Gustainis

/ Autorius praleido 15 metų Sibire, tremtyje ir lageriuose. Spausdiname ištrauką iš nesniai Lietuvoje pasirodžiusios jo knygos. Red./
VARŠKĖS IR SŪRIO MIRAŽAI IŠSISKLAIDĖ

/ t e s i n y s /

kad 40°C šaltis tykią mėnesienos naktį yra labai klasingas, per keliolika minučių gali nušaldyti kojas... Taip aš likau be laikrodžio nuo 1942 metų pabaigos iki 1956 metų pradžios, kai mano sesutė iš Lietuvos atsiuntė seną, kitados mano joms padovanotą laikrodėlį.

Maždaug po mėnesio buvau paskirtas buhalteriu į Jakonuro sūrių gamyklą. Paskyrimo vieta nebuvau patenkintas, bet pasirinkti nebuvo iš ko. Varškės vis dar tikėjauisi tenai socialiai pavalgyti ir savo šeimą ją nuo bado apginti. Buhalterio parsivežti atvažiavo pats pieninės direktorius. Žmogus jis buvo labai paprastas, atrode sukalbamas, žadėjo būti paslaugus.

Pirmiausia direktorius pasikvietė į savo butą ir supažindino su šeima. Tas butas - vienas nedidelis kambarys, kurio dalis atitverta virtuvės reikalamis. Žmogus nuoširdžiai paaiškino, kad pas save kviesti negali. Kitur laisvų kampelių taip pat nežinau. Galimas daiktas, kada nors ateityje, kai gamykla savo darbininkams pastatys baraką, ir atsiras vietelė. Bet mane reikėjo apgyvendinti jau ši vakarą. Kurgi tą naują buhalterį apnakvinti? Direktoriui tai buvo didelė problema, o man didelis nerimas. Pagaliau jis nutarė:

- Laikinas teks jums apsigyventi pas mūsų gamyklos merginas, kitame šios lūšnos gale. Eime, nuvesiu. Ilgainiui gal ir atsiras kas geresnio, - paguodė direktorius, veddamas nakvoti pas merginas, prieš tai jų greičiausiai neįsijęs.

Prieblandoje kambarėlis pasirodė gana jaukus, švarus. Pasieniuose stovėjo trys geležinės užtiestos lovutės, baltų lentų stalas, keletas taburečių. Susipažinau su merginomis. Viena buvo itin aukšto ūgio, kažkokia labai rimta. Draugės vadina ją Francevna. Mat jos tėvas, Sibire likęs Austrijos-Vengrijos karo belaisvis, buvo vardu Francas. Toji Francevna čia buvo sūrių meistrė. Kita, sviesto meistrė, buvo altajietė, o trečioji - laborantė - grynarūsė. Merginos mane priėmė madagiai, bet be entuziazmo, į kalbą nesileido. Buvo dar tik kokia šešta valanda, bet jau visai sutemo, žiburio jos neturėjo, reikėjo gulti. Direktorius mane iškviatė į lauką, parodė šiaudų kūgelį, liepė pasiimti glėbuką ir pasikloti kertėje. Taip ir padariau.

Po kelionės, nusivylęs dėl kambario, jaučiausi nuvaręs, nusiaviau veltinius, nusivilkau skrandutę, nes kambariulyje buvo šilta, išsitiesiau ant tų šiaudų, palinkėjau merginoms labos nakties, per daug nesijaudindamas, kad joms sudarau tam tikrų nepatogumų. Greitai užmigau, net neapsvarstęs tos keistokos naujos savo padėties. Maniau turėsiąs laiko apie tai vėliau pagalvoti. Tą pirmą naktį galbūt net dvylika valandų aš kuo ramiausiai išmiegojau ir pabudau tik švintant. Rodos, ir tos mano šeimnininkės miegojo labai ramiai, naktį niekas manęs neišbudino.

Rytą, vos tik merginos atsikėlė, pakilau iš savo miglo ir aš, dairdamasis, kas čia bus toliau. Ėmiau merginas kalbinti, klausinėti apie darbą ir maistą. Jos atsakinėjo

pranešta, kad parlamento nariai PAULINE BROWSE ir PATRIC BOYER pereiniais metais buvo išrinkti garbės nariais, bet pažymėjimai nebuvo įteikti, nes torontiečiai buvo juos palikę Toronte.

Daug parlamento narių ir ambasadorių

Ši kartą atsilankė didesnis skaičius parlamento narių - 88. Tarpe jų buvo 6 minsiteriai: Joe Clark, Michael Wilson, Kim Campbell ir imigracijos min. Barbara MacDougall, daugiakultūros reikalamis - Gerry Wiener, apgyvendinimo - Alan Redway.

Amabasadorių ar jų atstovų buvo iš 15 valstybių: JAV, Anglijos, Vatikano, Australijos, Olandijos, Šveicarijos, Švedijos, Norvegijos, Danijos, Venezuelos, Austrijos, Lenkijos, Čekoslovakijos, Vengrijos, Suomijos. Keletas jų buvo pirmą kartą tokiam vakare, nes buvę sateliniai Sovietų kontroliuojami kraštai, žinoma, negalėjo dalyvauti ir kai kurie artimi kaimynai nedrįsdavo.

Su baltiečiais, svečiais, žurnalistais ir parlamentarais buvo apie 250 žmonių.

Paskutiniaisiais dvejais metais pagrindinis organizavimas šių vakarų buvo daromas iš Toronto, įvedant pakeitimus bei išleidžiant kai kuriuos ankstyvesnius brozus, pažymintčius BALTŲ tautinius charakterius. Parlamento sales reikia iš anksto laiku rezervuoti, nes jos naudojamos parlamentinių komitetų. Taip ši kartą atsitiko, kad neturėta salės priėmimui, todėl buvo sunkiau pasikalbėti su parlamentarais, ministeriais ir ambasadoriais. Tautinėms parodėlėms ir kitiems parengimams teko glaustis koridoriuje. Gaila, kad moterys daugumoje buvo be tradicinių tautinių drabužių, kurie duoda spalvingumo ir pabrėžia tautinę kilmę.

Dėl daug didesnio, negu paprastai, skaičiaus kalbų, kurių dalis galėjo lengvai būti trumpesnės, visa programa tęsėsi gerą valandą ilgiau, kaip paprastai: prasidėjo 6 val. ir baigėsi 11 val. vakaro.

mandagiai, bet pačios manęs nieko neklausinėjo. Žinojo, kad esu naujas sūrių gamyklos buhalteris, ir tiek.

Man rūpėjo pamatyti ką jos valgys. Netrukus keptuvėje pakvipo olandiškas sūris. Kaip tik olandiški sūriai buvo gaminami Jakonuro sūrių gamykloje. Viena mergina ištraukė keptuvę su karštu sūriu iš pakuros, padėjo ant stalo. Jos visos trys susėdo, pakvietė ir mane drauge papusryčiauti. Man labai patiko, kad jos tokios susipratusios, vaišingos, svečių gražiai priima. Keturiems žmonėms socialiai privalgyti iš to keptuvės buvo mažoka. Betgi koks skanumas! Olandiškas sūris ir žalias yra gardus, o apie pakeptą ir kalbėti nėra ko! Altajaus kalnai daug kuo primena Šveicarijos Alpes. Čia ir augmenija, ypač vasarą kvepiančios žolės, neprasitenkė kaip Alpėse. Todėl ir pienas čia taip tinka geriems sūriams gaminti.

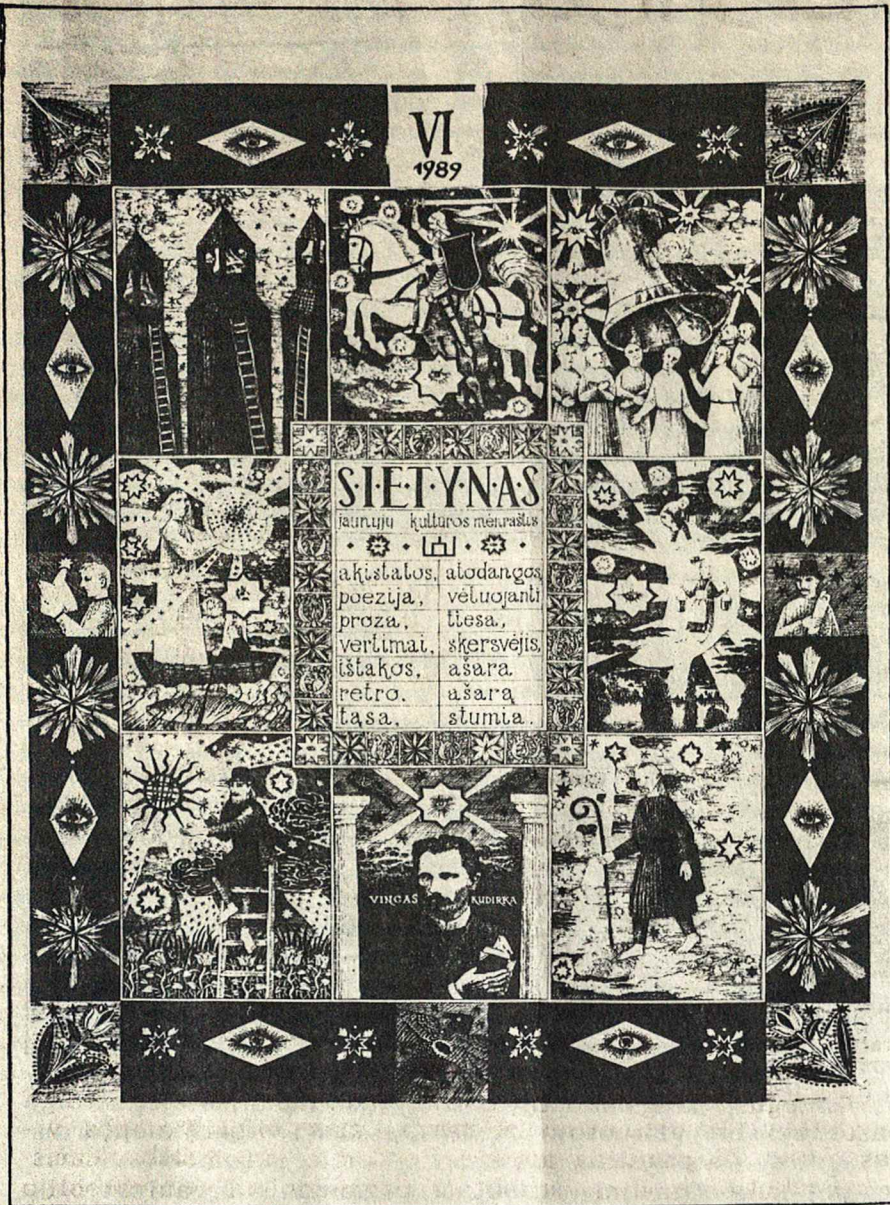
Baigėsi metai, direktorius liepė patikrinti pieninės patalpose esančius sūrius ir sviestą bei inventorių. Svėrė gamyklos darbininkai, prižiūrimi buhalterio ir už sūrius bei sviestą atsakingų merginų. Aš net nustebau, išvydęs tiek daug puikių, kvepiančių sūrių, kada miestuose ir frontuose taip trūksta maisto. Darbininkai dėžėse atnešdavo nuo lentynų olandiško sūrio gabalus, dėjo juos ant svarstyklių, aš ir sūrių šeiminkė Francevna tikrinome svorį ir užrašinėjome. Neskubėdami prie sūrių persvėrimo užtrukome dvi dienas. Sūrių šeiminkė, kuri juos gamino ir sandėlio raktus valdė, pasirodė susipratusi, žinojo, kad darbininkus reikia pavaišinti. Paieškojusi kiek aptrūkinėjusios sūrio galvutės, čia pat ją suraikė ir visiems padalijo. Man davė didesnę riekę - gal kad buvau dar svečias, gal kad buhalteris. Suvalgęs, kad ir be duonos (gatavos duonos čia niekas negaudavo, visi pieninės darbuotojai duonos normas atsiimdavo atudaigų miltais), pasijutau sotus ir gerai nusiteikęs. Maniau, kad netrukus ir savo šeimą galėsiu tokiais gardumynais vaišinti. Rytojaus dieną Francevna surado kitą sutrūkinėjusią galvutę, ją taip pat suraikė ir visus apdalijo. Smagus toks darbas, kai ir valgyti duoda! Buvo net gaila, kad persvėrimą pabaigėme. Beje, likučiai visiškai atitiko buhalterinius duomenis, jokio sūrių trūkumo nebuvo.

Persvėrė sūrius, ėjome tikrinti sviesto. Jo sandėlio raktus valdė kita putli mergina - sviesto meistrė. Sviesto buvo keletas didžiulių ir mažesnių statinių, taip pat kokia pora tonų padrėbta tiesiog ant grindų, nes nei statinių, nei jokių dėžių daugiau neturėta. Mane net šurpas nukratė pamacius, kaip negarbingai čia laikomas toks nepaprastai brangus maisto produktas, kai aplinkui jau kone badas. Nuo baltintų lubų ir sienų į sviestą byrėjo kalkės. Lietuvių posakis "sviesto kaip molio" man pasirodė itin taiklus, kai pamačiau pieninės darbininkus paprastais kastuvais sviestą kasant kaip kokią kietą šlyną ir dedant ant svarstyklių. Tik koki šimta kilogramų vietomis pažaliavusio ir nubyrėjusiomis kalkėmis užteršto teko suldyti ir supilti į statinaitę. Čia jau stovėjo pora statinaičių per pirmesnius svėrimus suludyto apgedusio sviesto.

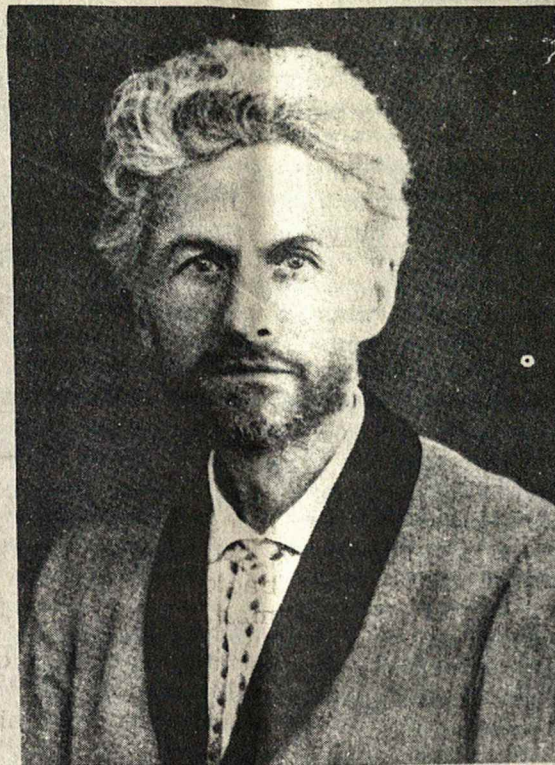
Sviestas irgi puikus maisto produktas, ypač kai nėra kas valgyti. Tačiau jį valgyti be duonos neįprasta. O duonos niekas nė kriaukštelės neturėjo. Neiškenčiau nepabandęs šalto sviesto ir burną neišidėjęs. Bet tuoj labai susigėdau: jeigu ims kas ir pastebės, kad pats vyriausias produkeijos kontrolierius buhalteris sviestą kniaukia! Dairiausi, ar kurio iš darbininkų žandai nekilsčiaja tą gardumėlį vobuliuojant. Nepastebėjau. Į kišenės gal vienas kitas ir neiškentė nepasiėmęs.

(Bus daugiau)

3 psl.

VDYDŪNAS mėgo groti arfa

Dr. Vilijus Storasta-VYDŪNAS
(1868.III.22 - 1953.II.20)

Atsiūsta paminėti:

SIETYNAS. VI. Jaunųjų Kultūros mėnraštis. Vilnius, 1989. Leidinį renka ir tvarko Virginijus Gasiliūnas, Liudvikas Jakimavičius, Darius Kuolys, Gediminas Mikelaitis, Valdas Papievis. Viršelį piešė Šarūnas Leonavičius. 271 psl. Kaina nepažymėta, leidžiamas rėmėjų talka. Turinys: Pratarinė, Retrospektyva, Lieptai, Vertimai, Atsiminimai: "Kai įgyja prasmę likimai" - Antanas Masionis ir Bronius Radzevičius; Poezija, Vėluojanti tiesa, Prozos vertimai, Skersvėjis, Atodangos, Ašara ašarą stumia, Akistatos, Kronika.

Jau buvome šiek tiek supažindinę skaitytojus su šio nepaprastai įvairaus, šmaikštaus ir išvalgaus leidinio pobūdžiu. Dabar pasirodė jau VI-tasis jo numeris. Žemiau spausdiname studiją apie kai kuriuos Vydūno gyvenimo epizodus.

Iš skyriaus "Vėluojanti Tiesa":

Vacys Bagdonavičius

PASKUTINIEJI VYDŪNO METAI

Vydūnas - vienas tauriausių ir savičiausių mūsų kūrėjų - kol kas tebetūno toje tautos panteono dalyje, kurios dar nėra apšvietusi ryškesnė istorinės atminties šviesa. Yra žmonių, kurie mastytoją pažįsta, ir gana neblogai, suvokia jo idėjų esmę bei vertę. Tačiau ir jiems kūrybinė bei gyvenimiskoji Vydūno biografija paprastai baigiasi Antrojo pasaulinio karo išvakarėse. Toliau - tik nuogirdos, kartais tikri, kartais iškreipti pavieniai faktai, arba niekuo nepagrįsti gandai. Po karo patekęs Vakarų pasaulin, Vydūnas mums tarsi dingio iš akiračio. Atrodė, kad jo kūrybinė veikla nutrūksta apie 1938-tuosius, t.y. jam grįžus po dviejų mėnesių kalinimo ir pasirodžius paskutinėms Tilžėje spausdintoms knygoms - trijų veiksnių "vaidiniam" "Paslėptasis auksas" ir "Pasiilgimas". Kas toliau dėjosį su garbingo amžiaus sulaukusių filosofu, veik nieko nebuvo žinoma.

Ilgiau besidomint Vydūno veikla, pavyko atkurti paskutiniųjų - mažiausiai Lietuvoje nušviestų - jo gyvenimo metų vaizdą. Paaiškėjo, kad jų būta vieno iš turtingiausių ir skaudžiausių. Tiesą sakant, likimo smūgiai Vydūną jau buvo užgrūdinę. Jam teko prirasti prie dažnų nacių išpuolių, iškentėti nekultūringą savųjų, t.y. Vokietijos lietuvių susivienijimo akciją dėl to, kad ryžosi dalyvauti pagal sovietinių dūdelę šokančiame Europos tautinių mažumų kongrese. Hitlerinės inkvizicijos laužan buvo palydėta policijos konfiskuota knyga "Vokiečių-lietuvių santykiai per septynis šimtmečius". Su širdgėla tekdavo ir pačiam atiduoti gražiai išleistas, bet menkai tautiečių teperkamas savo brošiūras popieriaus fabrikui (dabar aukcionuose bet kuri Vydūno knygelė įvertinama nuo keliasdešimties iki kelių simtų rublių!). 1935 m. pradžioje buvo priverstas atsisveikinti su Giedotojų draugija, kuri, kaip ir visos kitos lietuviškos organizacijos, uždrausta. Iš gyvenimo per trumpą laiką išėjo keletas pačių artimiausių žmonių - taurioji bendražygė Marta Raišukytė (1933 m.), mylimiausias brolis Jurgis, žmona Klara (abu 1937-aisiais). Užgula sunki vienvė, nes, bijodami įtarinėjimų ir nemalonumų, su Vydūnu vengia bendrauti ne tik buvę bičiuliai (tiesa, čia buvo išimčių, pvz., V. Falkenhanas), bet ir artimi giminės. Net su čia pat Tilžėje gyvenančiais broliais susitinkama labai retai ir beveik slapta. Sekamas susirašinėjimas, naršoma korespondencija. Sunkiai duodami leidimai pasisvečiuoti Lietuvoje. Pagaliau - ypatingas septyniadesimties metų jubiliejus. Jį rašytojas buvo numatęs pasitikti visiškoje vienvėje - už darbo stalo, ruošdamas spaudai pirmąjį, dar 1898 m. parašytą dramos veikalą "Pasiilgimas", kuriuos norėjo pažymėti ir literatūrinio darbo keturiasdešimtmetį. Sukakties diena - 1938 m. kovo 22-oji - iš tiesų praėjo vienvėje, tik ne tokioje, kaip tikėtasi. Apkaltintas pinigų laikymo užsienyje taisyklių pažeidimu, kovo 11 d. Vydūnas buvo areštuotas ir iki gegužės 9 d. kalintas. Pasaulyje pasigirdus protesto balsams, iš kalėjimo paleistas, bet kaltinimas nepaneigiamas, byla nenutraukiama, lieka griežta policijos priežiūra. Vydūnui neleista persikelti gyventi į Klaipėdos kraštą, į Šilutę, kur buvo parūpintas butas, kur jo

namų ūkį sutiko tvarkyti Smulkiųjų ūkininkų draugijos instruktorė Anė Rimdžiuvienė. Tik 1940 m. vasario 14 d. laišku pranešta, jog Teisingumo ministras, paties fiurerio igaliotas, bylą išak nutraukti.

Po kalėjimo kelerius metus, bent išoriškai, gyventa ramiau. Atslūgsta persekiojimai. Santykiuos su Tilžės gyventojais atsiranda ir netikėtai šviesių momentų: antifašistiskai nusiteikę žmonės Vydūną ėmė gerbti kaip nacių persekiojimo auką. Dabar, atrodo, galima prislopinti netekčių liūdės, o užgulusią vienvė paversti kūrybiniu susikaupimu. Vydūnas taip ir daro - "sėdžiu sau ramus dažniausiai už savo rašymo stalo ir rašau viso ko". (Iš laiško M. Lapinskaitei-Bitlieriuvienei, 1938.07.19, Literatūra XII(I), V., 1970, p.141).

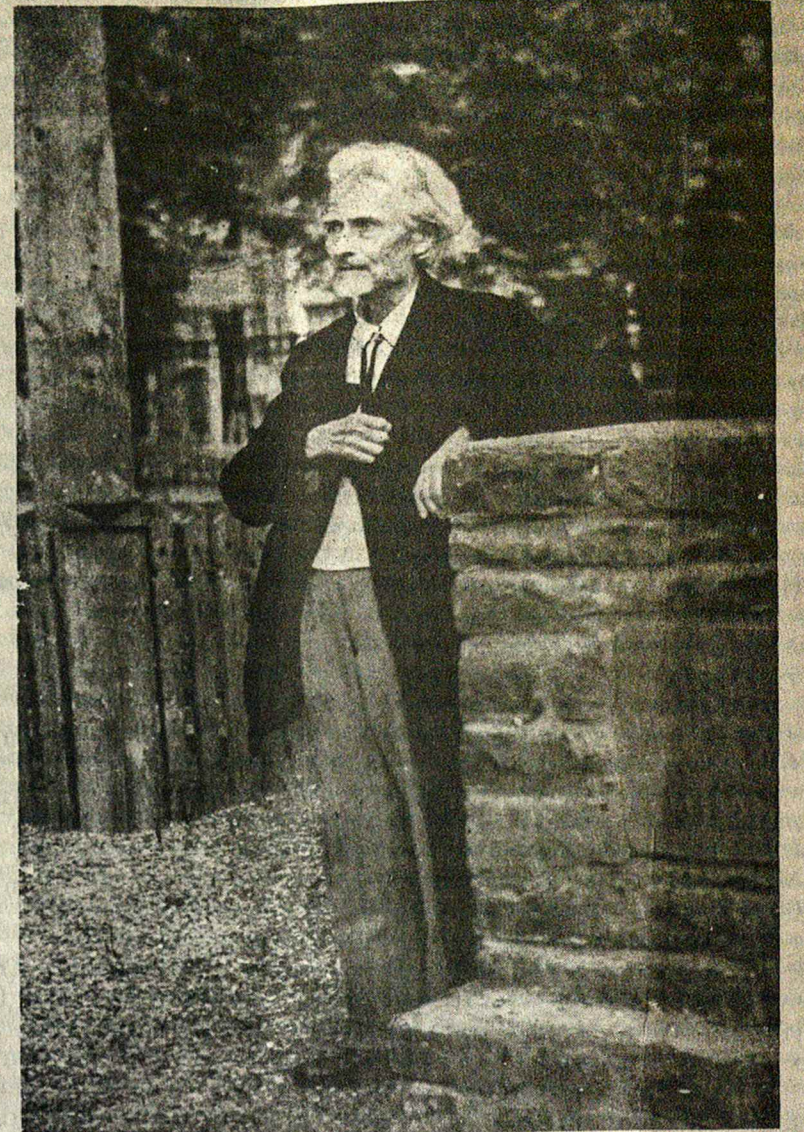
Tačiau ramybė tėra tik išorinė, tik tariama. Vydūnas ne iš tų indiškiosios išminties pasekėjų, kurie galėtų visai atsiriboti nuo pasaulio ir panirti nirvanon tada, kai tą pasaulį yra apnikę piktieji demonai. Tautos, pasaulio kancija buvo ir jo kancija. Kaip asmeninės tragedijos ji sukrečia Klaipėdos krašto užėmimas ("siurprizas" 71-ajam gimtadieniui), karo pradžia, Lietuvos nepriklausomybės neaktis. "Tik netrukus smarkavimo ir skausmo bangos pagavo mane nuolat smarkiaus supti (...). Net kietame nakties miege ji (karo audra - V.B.) man sukėlė baisius regėjimus. Tada prieš visa tai asmeniskasis mano vargas atrodė man kaip menkas šmėkstelėjimas (...). Vis iš naujo manyje atsiliepė karų pataikintų žmonių skausmai, tarsi aš pats patirčiau, ką tėvai kencia, netekę sūnaus, moters, likusios be vyro, sesers be brolio, vaikų be tėvo, draugai be draugo. Ir gal dar skaudžiau mane žeidė tai, su kokia velniška neapykanta tautos ir atskiri žmonės prieš viens kitą apsiereiskė. Vargau viso to draskomas kaip koks kankinys."

Taigi, Vydūnas tuo metu gana vaisingai dirba, kuria, nors didesnieji jo darbo rezultatai bus paskelbti tik praėjus beveik dešimtmečiui ir, deja, ne visi.

Dar iki kalėjimo Vydūnas buvo baigęs taisinėti ir pildyti 1935 m. parašytąjį veikalą "50 metų tautinių prūsų lietuvių draugijų gyvenimas". Dienos šviesos jis, deja, neišvys.

Kiek atsigavęs po kalinimo, rašytojas parengia spaudai minėtus straipsnius "Kada sėkmingesnis dvasinis darbas galimas" ir "Tautinės raštijos reikšmė ir uždavinys". Šiais darbais jis "kilęs mastyto bei regėjimo laipsniais ir dvasinį gyvenimą, kuriame plasta tautos širdis". Netrukus mastytojas susikaups filosofiniame savo laiko vyksmų apmąstymui, stengsis paaiškinti būtiškąjį jų lėmtumą. Dabar "pagaliau iškylau dar aukščiau už tautišką gyvumą", - pasisakys apie savo darbą. Vydūnas mėgina aprėpti visos žmonijos sąmonėjimo raidą, išryškinti "aukščiausius žmoniško sąmoningumo dalykus", kuriais laiko didžiausias pasaulio religijas, jų šventraščiuose išsakytas tiesas. Jis imasi dar kalėjime sumanyto veikalo "Žmonijos sąmoningumas jos tikybiniuose padavimuose, šventraščiuose ir šventuose žymenkluose", kurį 1941 m. pavasarį atiduoda spausdinti. Tačiau išspausdinta knyga lieka gulėti O.V. Mauderodės spaustuovės sandėlyje, nes dėl autoriaus politinio nepatikimumo neduodamas valdžios leidimas ją platinti. Išgavęs tvirtą pažadą knygos niekiam neduoti, spaustuovės savininkas paslapčia išeikia autoriui 14 egzempliorių. Tai buvo paskutinioji Tilžėje išleista Vydūno knyga, paskutinioji pažymėta "Rūtos" bendrovės ženkl.

Kurdamas šį veikalą, mastytojas dirbo ir kitus darbus - 1938 m. liepos mėnesį pradėjo, o 1940-aisiais baigė "Kalėjimą-laisvėjimą" - autobiografinį pasakojimą apie už grotų patirtus išgyvenimus, ten kilusius apmąstymus ir

VYDŪNAS Hanau tautinėje aikštelėje. Adomavičiaus nuotr.

prisiminimus. Vydūnas rašo Lietuvos laikraščių ir žurnalų ("Akademiko", "Dienovidžio", "Jaunosios Kartos", "Lietuvos Aido", "Naujosios Romuvos", "Naujosios Vaidilutės") užsakomus straipsnius, kartu imasi dar vieno svarbaus darbo - verčia jam didelės įtakos padariusią senovės indų filosofinę poemą "Bagavadgitą". Pirmiau buvo besisirenkas kinų mastytojo Lao Dze traktatą "Dao de dzing", bet atidėjo. "Bagavadgitą" vertė penkis kartus, penktąjį baigė 1939 m. vasarą ir pasiuntė kalbininkui A. Saliui, kad tas peržiūrėtų, "ar taisyklingai yra vartojami nepaprasti žodžiai", bet atsakymo nesulaukė. "Karui siaubus pirmais metais" (greičiausiai 1939-aisiais), parašyta ir glausta mastytojo dvasinių ieškojimų istorija "Atsiminimai ir svarstymai tikybės atžvilgiu", kuri paskelbta tebuvo po autoriaus mirties Australijoje (Melburne) 1954 m. išėjusiam "Atolo" metraštyje. Iš karo metu parašytų darbų yra žinomi dar du straipsniai - "Didžioji žmonijos valanda" ir "Žmogaus susivokimas". Šis buvo skirtas šeštajam, jau nebeįėjusiam "kūrybos" žurnalo numeriui. Karo metais Vydūnas parašė ir filosofinių darbų vokiečių kalba. Tai keletas straipsnių, skirtų religijos klausimams ir vienas stambus (apie 300 p.) traktatas "Svarstymai apie sąmonės slėpinumą" ("Erwägungen Zum Bewusstseinsgeheimnis").

Kaip matyti iš paminėtų darbų, neramiais karo metais Vydūno kūrybinė galia ne kiek nebuvo sumažėjusi. Darbingumą ir kūno žvalumą išlaikyti jam padėjo jau daugeliu metų praktikuojamas sveikas jogos principais grįstas gyvenimo būdas, vegetariška mityba, dvasinis susitelkimas, meditacijos. Štai kaip jis pats aprašo tuometinę savo gyvenimo dieną: "Keliuos rytmetį tarp 5 ir 6 ir atlikęs pratimus ore nusitaisęs, parsinesęs 7 val. pieną, valgau pusryčius: vakare išmirkintas avių spurgas su uolumu, gabalą duonos su sviestu ir 1/2 taurikės pieno, pagaliau dar taurikę žolinės iš mentės, srauzolių, visokių lapų, liepos žiedų ir t.t. pakaitomis su maža medaus. Toliau už rašymo stalo maždaug pusę devynių arba dešimtą. Rašęs iki pusės dvylikos žygiuojuos arba vaikščioju po Jokūbinę susisildydamas. Labai man dabar šalta. Vis tenka guminėje karšto vandens prie kojų turėti. Tik vaikščiodamas sušyly. - Toliau ruošiuos pietus ir esu maždaug 2 val. pavalgęs. Nuplovęs indus, harfuojau arba skaitau. Valgydamas klausaus žinių iš bangų ketvirtadalį arba pusę valandos, tada miegu ir vėl dirbu iki 6 valandos. Vėl žygiuojuos jeib reikalas ką nors mitimui nusipirkti, arba ir kur užėinu kelis žodžius išgirsti. - Tada namiej vėl ruošiuos vakarui, klausaus žinių, madaus ar visu kūnu, ar išsidedęs, ar tikėtai kojas ir atgulu maždaug 9 valandą. Miego verandoje, vadinasi, ore. Tik žiemą šalant daugiau negu 5° isikraustau į kambari.

... Vydūnas nemažai rašė. 1945 m. rugpjūčio 7-31 d. buvo sukurtas traktatas "Taurėsno žmoniškumo užtekėjimas" (išl. 1948 m.). 1945 Kalėdomis pažymėtas ir vokiškai rašytas darbas "Religija per žmonijos istorijos tūkstantmečius" ("Die Religion in Jahrtausenden der Menschheitsgeschichte"). Šis veikalas lig šiolie nėra išleistas. Jį kartu su kitais vokiškai rašytais darbais (tarp jų - ir čionai skelbiamasis laiškas) prof. V. Falkenhanas padovanojo Maironio Lietuvių literatūros muziejui. Eikfyre buvo parašyti ir autobiografiniai apmąstymai - "Daimonams paliktas". Pasiekęs Detmoldą, Vydūnas jau turėjo sukūrus ir keliasdešimties puslapių traktatą "Didysis klausimas" (Die grosse Frage), skirtą tragiškam vokiečių tautos likimui.

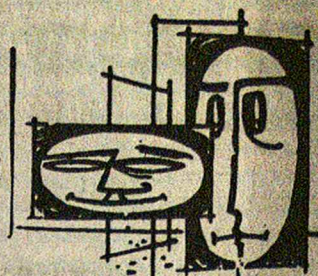
Papildant pateikiamąjį laišką, užsimintina ir apie tai, kad paskutinytis rašytojo kelionės etapas (nuo Eikfyro iki Detmoldo) irgi buvo labai sunkus. Kaip rašoma laiške, nuo 1946 m. liepos 19 iki rugpjūčio 4 d. teko gyventi pereinamoje stovykloje Štetine. Čia sąlygos buvo ypač blogos - prastas maistas, miegoti teko ant šaltų cementinių grindų. Po žiauraus sumusimo gegužės 2 d. Vydūnas tebebuvo tikras ligonis. Iš Štetino kelionė tęsėsi traukiniu Vydūnas iš silpnumo vos galėjo paeiti, o važiuoti teko perpildytame troškiamame vagonė. Čia jis visai nusilpo, ir kelionė galėjo baigtis tragiskai. Tačiau jo laimei, pasitaike vokiečių gydytojas, kuris iškeldino ligonį iš traukinio ir pristatė į Liubeko ligoninę. Taip baigėsi sunkiausiaji Vydūno lemties išmėginimai, kuriuos jis pats apibūdino kaip biblinio Jobo dramą, kaip piktyjų demonų siautuli.

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠIVIJŲJE)

TAUTĄ YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI PATI SAVĖS IŠIŽA-
DA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NĖGALI
Dr. Gv. Valančius

KREIVI VEIDRODŽIAI

SOLIDARUMAS LIETUVAI

Lietuvą pasiekė žinios, kad nepriklausomai Lietuvai solidarumą pareiškė Lenkijos parlamentas. Islandijos vyriausybė kreipėsi į TSRS, ragindama ją kiek galima greičiau pradėti be išankstinių sąlygų derybas su teisėtais Lietuvos Respublikos vyriausybės vadovais. Solidarumą pareiškė pažangūs Latvijos, Estijos ir Moldavijos judėjimai.

SVEČIAI AR IŠILAUŽĖLIAI

Kovo 23 dieną į Lietuvos Prokuratūrą buvo įsilaužę Vilniuje Sovietų Sąjungos prokuratūros darbuotojų grupė, kuriai vadovavo TSRS baudžiamųjų bylų priežiūros valdybos viršininkas Jurij Šadrin'as. Šiuos neprašytus "svečius" priėmė Lietuvos Respublikos prokuroras Artūras Paulauskas. Pokalbio metu J.Šadrin'as pasakė, kad jie nori ką patarti. A.Paulausko

nuomone, vizito tikslas - priversti Lietuvos Respublikos Prokuratūrą nevykdyti Lietuvos įstatymų. Maskvos delegacijoje buvo 11 žmonių.

Kaip žinome, kovo mėn. 30 d. Sovietų VRM kariai užėmė Lietuvos Prokuratūros rūmus. Maskvos pareigūnai pareiškė, kad prokuroras A.Paulauskas yra atleistas iš pareigų ir jo vieton paskirtas Maskvai patikimas A. Petrauskas.

Tai ir tokius veiksmus JAV vyriausybė mano reiklia laikyti demokratiškais ir ne smurtiškais...

Vis tebegelbstint Gorbačiovo'o prestižą ir saugumą....

• PANEVŽIO centrinėje bibliotekoje yra atidaryta buvusių pagrindinių knygų paroda.

"Brangioji, gal tai tau padės atvesti. Mes nieko negalime daryti, kad kartais situacija neišsiliepsnotų."

Iš: "New Federalist".

• Žmogus, žingsniuodamas automobilių aikštėje, staiga pastebėjo be vairuotojo riedantį automobilį. Įtempęs visas jėgas, jis pagaliau atidarė riedančio automobilio duris ir patraukė rankinį stabdį. Pastebėjęs už automobilio kitą žmogų, su pasididžiavimu pasigyrė, kad sustabdė važiuojantį automobilį.

- Aš žinau, - atsakė žmogus. - Aš jį stūmiau.

• Amerikietis, bevažiudamas automobiliu, susidūrė su kita mašina. Attempus jo aplamdytą automobilį į garažą, rado ten svečią iš Sovietų Sąjungos, kuris irgi buvo atgabenęs savo automobilį:

- Visą gyvenimą taupiau, kol įsigijau automobilį, o dabar sudaužiau, - skundėsi jis.
- Kam tokią brangią pirka? - nustebo amerikietis.
- Aš tai taupiau 3 mėnesius ir dabar aplamdžiau.

• Elektroninių gaminių įmonės egzekutyvinio komiteto pirmininkas pasikvietė savo informacijos viršininką:

- Tik paklausk, Wilsonai, kažkokia kompanija bando išpirkti mūsų įmonę. Tavo reikalas mūsų atsargų kainas pakelti tiek, kad būtų perbrangu išpirkti. Nesvarbu kaip, bet padaryk taip.

Sekančią dieną įmonės atsargų kaina pakilo 5 punktais po dienos - aštuoniais. Pirmininkas buvo labai patenkintas.
- Kaip tu tai padarei, Wilsonai? - klausia jis.
- Aš paleidau gandą, kuris, matosi, labai patiko Wall Street biznieriams.

- Kokį gandą?
- Pasakojau, kad jūs atsistatydinate iš pareigų!

• Nėra jokių abejonių, kad Leninas buvo didelis mokytojas. Jis uždavė pasauliui tokius klausimus, kad jis iki šiol vargsta su jais.

Šis atsitikimas sukėlė didelį sujudimą vadovybės tarpe. Prasidėjo tardymas. Kodėl kariūnai sustreikavo? Tai neleistinas reiškinys komunistinėje sistemoje. Tardė visus kariūnus ir mus karininkus. Kada manęs užklause, kodėl kariūnai sustreikavo, aš atsakiau, kad nežinau dėl ko, bet, sakau, kad mes niekada pusryčiams negaudavom tokios sriubos, bet kaip įprasta visur, pusryčiams gaudavom duonos su sviestu, dešros ar sūrio ir arbatos ar kavos, kaip ir čia anksčiau duodavo. Mes, sakiau, nesam įpratę pusryčiams gauti sriubos ir dar nebalintinos.

Kariūnų nė vienas už streiką nebuvo nubaustas. Buvo nubausti tam tikrom bausmėm ūkio viršininkas ir maisto tiekėjas - juk toje sistemoje turi būti kaltininkas. Jie buvo nekalti, tik vykdė instrukcijas, duotas iš aukščiau...

ORGANIZUOJU KELIONES:

Į DAINŲ IR ŠOKIŲ ŠVENTĘ VILNIUJE

nuo 1990 m. liepos 2-15 d. - Kaina \$2550.

Dar liko 2 laisvos vietos.

Skubėkite užsirašyti ir sutaupyti \$50.-

- * Skrisime su KLM (Montreal-Amsterdam-Maskva-Vilnius - Leningradas) lėktuvu;
- * Vienas žmogus gali vežti 64 kg. bagažo.
- * Užsirašiusiems 120 dienų prieš išvykimą - \$50 nuolaida ir nemokamas bilietas į vieną šventės koncertą.
- Parūpinu:
- * Lėktuvo bilietus individualiai kelionei į Lietuvą ir kitas pasaulio šalis.
- * Reikiamai datai bilietus į Kanadą, atvykstantiems iš Lietuvos.
- * Dokumentus kelionei į Lietuvą arba atvykstantiems giminėms iš Lietuvos.

Kelionės organizuojamos per:

exotik
tours

istaigą, turinčią Ontario ir
Québec valdžios licenzijas.

L. Stankevičius,
1053 Cr. Albanel,
Duvernay, Laval, Qué.
Canada H7G 4K7,
Tel: (514) 669-8834

LINKSMAVAKARIS KOMUNISTINĖJE KARO MOKYKLOJE

3. V.K. ATSIMINIMAI

Apie spalio mėn. 20 dieną gaunu telegramą iš Vilniaus, kad į mano vietą atvažiuoja kuopai vadovauti lt. Andriūnas (mano laidos), o aš turiu vykti į Vilnių ir prisistatyti buv. mano pulko vadui, generalinio štabo pulkininkui Breimeliui, kuriam pavesta organizuoti jau Raudonosios Armijos pulką nr 294. Jis buvo gerai išsimokslinęs ir didelis patriotas. Jis net per atvirai visiems reiškė nepasitenkinimą nauja santvarka. Jis ir man pareiškė kažką panašaus į tokį išsireiškimą: "Matai, leitenante, kokie neišmanėliai mus valdo, ir privalai jų klausyti". Jis pranešė, kad aš paskirtas apygardos štabo į Karo Mokyklą, kuri perkelta iš Kauno į Vilnių ir randasi Antakalnyje, buv. Raudonojo Kryžiaus ligoninės pastatuose. Taigi, atlikęs dar kai kuriuos formalumus, vykau prisistatyti Karo Mokyklos viršininkui, rusui pulkininkui Sakurov'ui. Tuo laiku Karo Mokykloje buvo dar "smetoniniai" kariūnai: viena kuopa jau baigusių Karo Mokyklos mokymą, o kiti dar tik perkelti į antrą kursą ir tik po metų baigs mokslą. Aš buvau paskirtas būsimųjų Karo Mokyklos auklėtinių, kurie atvyks vėlai rudenį ar pradžioje žiemos, mokytoju. Dabar gi, padavę prašymus įstoti, yra komunistų patijos "sijojami" - atrenkami.

Taigi, aš kurį laiką buvau be jokio užsiėmimo. Tik retkarčiais tekdavo pabūti Mokyklos budėtoju.

Aš kasdien ateidavau į Karo Mokyklos patalpas ir, neturėdamas ką veikti, susidraugavau su labai mieliais "smetoniniais" kariūnais. Jaunesniųjų kurse radau pažįstamų ir gerų sportininkų. Stai - Cenfeldas buvo garsus krepšinio ir futbolo žaidėjas, žaidęs Lietuvos rinktinėje. Be to, jis buvo ir geras lengvaatletas - vienas iš geriausių dešimtkovininkų. Radau Sodaitį, Andriūną - labai gerus trumpų distancijų bėgikus. Buvo ir kitose srityse gabių vyrų: Vytautas Raulinaitis ir Vingis - geri dailininkai. Jų jau nėra gyvųjų eilėse. Vyt. Raulinaitis yra tragiškai žuvęs gyvendamas Cleveland'e, o Vingis, jau garsus dailininkas, miręs Australijoje. Muzikoje buvo gabus - Balsys, kurio komponuotą vieną dainą ("Mūsų eilės, kietos uolos, ugnys akyse, ei pirmyn, jauni kariūnai - su daina šviesia..."), jau su pasisekimu dainavo kariūnai. Žodžius parašė gabus poezijai ir kitoms rūšims literatūrinės srities žmogus. Jis, pasilikęs Lietuvoje, buvo vienas iš žymių pagrindžio kovotojų organizatorius ir garbingai žuvo Lietuvos partizanų gretose. Buvo gabių ir vaidybos mene, bet jų pavardžių nebeprišmenau.

Tuo laiku jokių kariškų užsiėmimų nebuvo pravedama, tik švietė politškai politruakai rusai. Jaunuoliai turėjo daug laisvo laiko, tad pamėgė krėsti įvairiausius šposus. Vieną dieną Karo Mokyklos viršininkas - pulkavinkas Sokurov'as, pažvelgęs pro langą, pamatė, kad visi

A.A. CENTRINĖS:
Montreal: 376-9230
Ottawa: 623-9977
Toronto: 489-3693
Hamilton: 522-8392

London: 438-1122
Windsor: 252-3842
Calgary: 287-2712
Winnipeg: 233-3501
Sudbury: 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

Ateik į Lietuvų A.A. (Alcoholic Anonymous) grupės susirinkimą.

Skambinti: Juozui S.: 631-6834 (namų);
Henrikui N. 366-7770; Dainiui L. 768-9606.

CFMB

LIETUVIŠKA RADIJO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

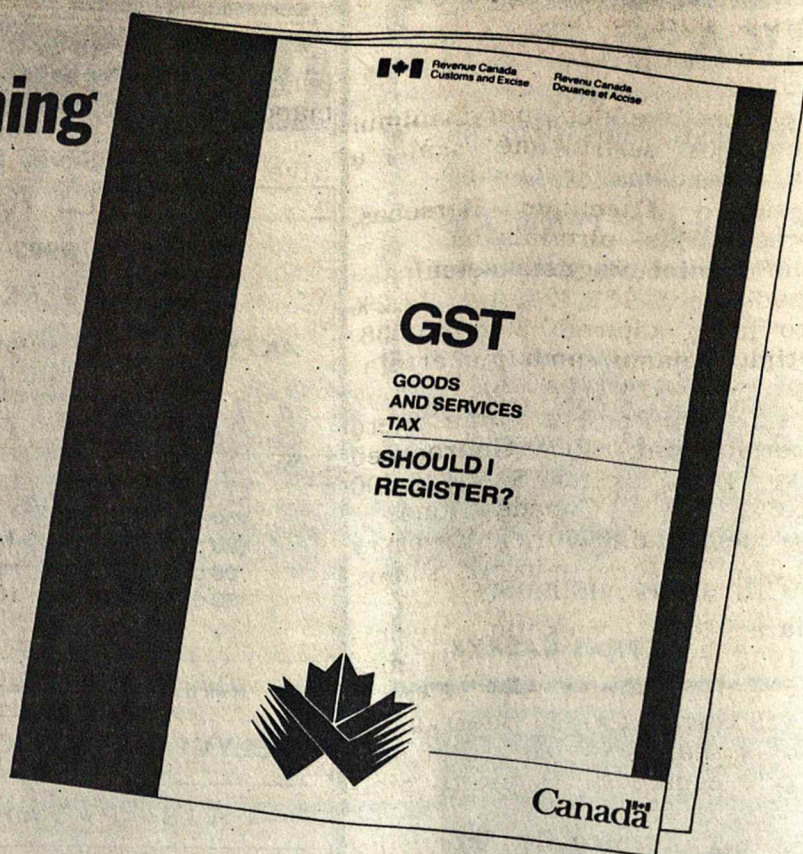
KIEKVIENĄ ANTRADIENI NUO 11.30 IKI 12 val. nakties

Programos Vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albalan Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834

In business, timing is everything. Now is the best time to get ready for the proposed GST.

Help starts with this GST information kit, mailed to businesses across Canada. If you didn't get yours, or if you have any questions, call now:

1 800 267-6620
9 a.m. - 5 p.m. Mon. - Fri.

Or pick up a kit at your nearest post office. Telecommunications device for the hearing impaired: 1 800 465-5770

Prepare Early

- You'll receive information on how the proposed GST applies to your business.
- You'll have plenty of time to choose the administrative options most convenient for you.
- You'll know how to take advantage of tax rebates on the Federal Sales Tax.

You can get help to adapt your accounting system and prepare your staff for the change.

- As well as getting information and help in person or by phone, you can reach a GST question and answer data base via PC. Call: 1 800 267-4500

Revenue Canada is ready to help you understand and prepare for the proposed GST.

Canada's GST. It's good business to prepare now.

Revenue Canada Customs and Excise

Canada

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJOS LITAS

METINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

[VYKS 1990 m. GEGUŽĖS mėn. 26 d. 4 val. p.p.]

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS SALĖJE
3426 Parthenais St., Montreal.

REGISTRACIJA nuo 3-4 val. p.p. Atsineškite nario knygetes. Kandidatų siūlymo formas galima gauti visuose LITO skyriuose.

"LITO" VALDYBA

montreal

• A.a. MONIKOS ŠIAUČIULIENĖS atminimui auksinio "Nepriklausomos Lietuvos" savaitraščio \$ 50- Marija, Vytautas, Aleksandra ŽILINSKAI.

Nuoširdžiai dėkojame! "NL"

• Marija GUDIENĖ savo sūnaus a.a. SLĖNIO VYTAUTO 19 metų mirties sukakties atminimui auksinio "Nepriklausomos Lietuvos" \$ 100.

Nuoširdžiai dėkojame! "NL"

ke Lietuvos sieną, rusų nebuvo įleisti.

• Lietuvių Klubo tautinių šokių grupė AUDRA atsišveikino su savo mokytoja Angele ir Albinu Karniais kovo mėn. 30 d. Šokėjai suruošė jiems gražias vaišes. Jose dalyvavo dabartiniai ir buvę šokėjai. Susidarė didokas jų būrys.

A. Karnienė buvo įteiktas albumas su šokėjų nuotraukomis ir parašais.

• Sėkmingai veikiantis St. Petersburgo BALF'o 143 skyrius balandžio mėn. 6 d. išrinko naują valdybą iš dr. A. Valienės, M. Gelažienės, A. Grabausko, M. Miklienės, S. Salienės, E. Jasaitienės, J. Kirtiklio ir K. Merckio. Revizijos komisijon įėjo A. Grininė, A. Plepys ir V. Urbonas.

• ROMO KALANTOS mirties metines Lietuvių Klubas salėje rengia Romo Kalantos Šaulių Kuopa, PALANGOS Jūrų Šaulių kuopa ir Lietuvos Vyčiai. Jie dalyvaus su vėliavomis iškilmingose pamaldose už Romo Kalantos sielą Šv. Vardo bažnyčioje.

Mišios prasideda 1 val. p.p. po to - minėjimas.

Praėjo jau 18 metų nuo tragiškos, bet kartu ir didvyriškos Romo Kalantos mirties, kuri, kaip teigiama, pažadino jaunimą dirbti Lietuvai.

• LIETUVIŲ KLUBO VISUOTINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS įvyks gegužės mėn. 26 d., 2 val. p.p., šeštadienį, Klubas salėje. Bus svarstomi įvairūs reikalai, po susirinkimo - kavutė.

• Gegužės mėn. 5 d. vyko tradicinis atsišveikinimas su žiemos svečiais, grįžtančiais namo.

KVIEČIAMĖ VISUS DALYVAUTI

MOTINOS DIENOS MINĖJIME

1990 m. GEGUŽĖS mėn. 13 d. SEKMADIENI, po 11 val. mišių

Aušros Vartų parapijos salėje.

Programoje:

- Prelegentė Dalia Sagrėnaitė- Savignac
 - Montrealio Lituanistinės Mokyklos mokiniai.
- Po programos - vaisės.

Įėjimas: laisva eiga

RUOŠIA: MONTREALIO LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA

A t A

MONIKAI ŠIAUČIULIENEI

mirus,

JUOŽA ŠIAUČIULI nuoširdžiai užjaučiame-

D.L.K. GEDIMINO
ŠAULIŲ KUOPA

LIETUVOS ATGIMIMO SĄJŪDIS,
Delhi, Ont.

1990 m. VASARIO 16 DIENOS MINĖJIME

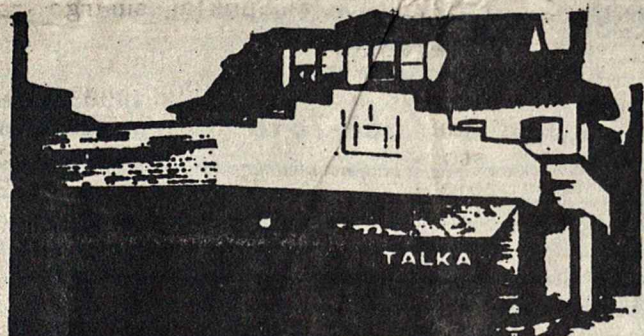
MONTREALIJE AUKOJO:

(Pirmas skaičius Tautos Fondui, antras - LB Montrealio Apylinkei)

Emilija Mačionienė \$10.- \$10., P. Juodelis \$25.- \$25., Myk. Petrauskis \$10.- \$10., P. Gabrysas \$10., J. Pukteris \$10.- \$10. Šv. M. M. N. P. Seselės -- \$10., P. J. Baltuosnias \$25.- \$25., K. Jasutienė \$10.- \$10., B. Papaurėlis \$10.- \$10., A. Keblys \$10.- \$10., B. D. Staskevičiai -- \$40., M. K. Šimkai \$2.- \$5., E. V. Kerbeliai -- \$40., K. Rašytinis \$20.- \$20., V. Lietuvninkas \$10.- \$10., J. E. Dalmotai \$10.- \$20., A. Grigelis \$20.- \$20., A. M. Kringelis \$10.- \$10., E. Kirstukienė \$5.- \$5., M. Grinkienė \$5.- \$5., V. Žitkus -- \$10., O. L. Čekauskas -- \$30., M. Gudienė \$5.- \$5., P. M. Barteškai \$2.50- \$2.50, M. Morkūnienė \$2.- \$2., V. Skaisgirys \$10.- \$10., A. Baršauskas -- \$20., Pr. Montvila -- \$20., G. Kudžmienė -- \$15., V. Efertienė \$20.- \$20., V. Viliušienė -- \$10., P. Šukys \$20.- \$20., M. Juodviršiai \$20.- \$30., J. Jurenas \$10.- \$10., J. Gražys \$40.- \$40., J. Mielišauskas \$5.- \$5., Pr. Vapšys \$5.- \$5., V. Litvinas -- \$5., Z. A. Urbonai \$20.- \$20., A. Rodytė \$10.- \$10., I. Maziliauskienė -- \$20., R. Verbyla -- \$20., Vyt. Murauskas \$5.- \$5., J. Skucas \$20.- \$20., A. Piešina \$10.- \$10., R. A. Palšaitis \$40.- \$40., J. Vasiliauskas \$5.- \$5., Alb. Skucas -- \$10., J. J. Žitkai \$20.- \$20., D. Jaugelienė -- \$20., J. Tanner \$10.- \$10., A. O. Sakalai \$100.- \$100., Pr. Juodkojis -- \$20., B. H. Nagiai -- \$40., Br. Bunys -- \$10., P. Bunys \$10.- \$10., H. Dauderis \$15.- \$15., E. Lukošienė \$10.- \$10., Br. Lipke \$10.- \$10., J. G. Zabielišauskai \$5.- \$5., D. J. Mozuraičiai \$10.- \$10., Karolis Freibergs \$2.- \$2., A. Gaputis \$5.- \$5., dr. J. Mališka -- \$20., J. Petrauskas \$50.- \$50., S. V. Piečičiai \$10.- \$40., D. K. Skučai \$10.- \$10., A. Myle \$20.- \$20., M. Mačionienė \$10.- \$10., K. Toliušis \$20.- \$20., K. Andruskevičius -- \$50., Pr. Mickus \$20.- \$10., A. Čepulis \$10.- \$10., J. O. Seidžiai -- \$50., A. Pukteris \$5.- \$5., B. Rimkevičius \$20.- \$20., V. Jakonis \$10.- \$15., A. Kalvaitis -- \$5., V. Markauskas \$15.- \$15., S. Vasiliauskienė \$5.- \$5., Al. Vaičekauskienė \$5.- \$5., L. Balaišis \$10.- \$10., p. Blauzdžiūnienė \$5.- \$5., A. Petraitytė \$10.- \$10., J. Babrauskas \$10.- \$10., J. Pakyns \$100.- \$20., A. Jokubaitis \$5.- \$5., N. Baršauskas \$10., P. Vėrkis -- \$20., A. Stravinskaitė \$5.- \$5., J. Adamonis \$10.- \$10., V. Kacergius \$30.- \$30., J. O. Šablauškas \$20.- \$20., kun. J. Aranauskas \$20.- \$20., E. J. Gorai \$10.- \$10., E. Krasovskienė -- \$5., A. M. Jonėliai \$30.- \$30., R. L. Urbonai \$20.- \$20., J. Lukoševičius \$10.- \$10., D. B. Rupsiai \$10.- \$10., p. Mikalajūnienė -- \$10., L. Stankevičius \$10.- \$10., D. Jurkus \$10.- \$10., R. Jurkus \$10.- \$10., L. Gedvila -- \$10., G. Gedvilienė -- \$5., A. Rusinas \$20.- \$20., V. Jonynas \$20.- \$20., V. D. Gruodžiai \$15.- \$15., M. J. Pakuliai -- \$10., A. Brilvicas \$10.- \$10., D. Baltruškonis \$10.- \$10., p. Malcienė \$5.- \$5., p. Šimonėlienė \$5.- \$5., J. E. Valiuliai \$50.- \$20., J. Valiulis \$30.- \$20., A. Dainius \$10.- \$10., J. Kisieliū \$10.- \$10., kun. Iz. Sadauskas \$5.- \$5., K. Smilgevičius \$30.- \$30., J. Naruševičius -- \$30., R. ir J. Tobin \$20.- \$20., P. Adamonis \$10.- \$20., G. Alinauskas \$30.- \$10., K. Mickus \$5.- \$5., V. Daniliauskas \$5.- \$5., R. Z. Valinskai -- \$10.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose -

HAMILTONO KREDITO KOOPRATYVAS
„TALKA“

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 31 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki 9%
santaukas 8%
kasd. pal. taupymo s-ta 7.5%
90 dienų indėlius 10.5%
1 m. term. indėlius 11.5%
1 m. term. ind. mėn. pal. 11%
3 m. term. indėlius 11%
RRSP ir RRIF (pensijos) 8.75%
RRSP ir RRIF 1 m. 11.5%
RRSP ind. 3 m. 11%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 16%
nekiln. turto oask. 1 m. 13%
nekiln. turto pask. 2 m. 12.75%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

DARBO VALANDOS: pirmadieniai, antradieniai ir ketvirtadieniai - nuo 10 v. ryto iki 5 v. p.p., trečiadieniai - nuo 10 v. r. iki 1 val. p.p.; penktadieniai - nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro. Liepos-rugpjūčio mėnesiai uždaryti.

Dino

VALYKLA SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-900 AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

florida

VELYKŲ PIETŪS

Į Lietuvių Klubo suruoštus pietus atsilankė apie 300 žmonių. Klubas pirm. A. Gudonis pasveikino visus su šventėmis, o kun. V. Zakaras, OFM sukalbėjo maldą, palaiminant stalus.

Po pietų jaunutės viešnios iš Čikagos - Irutė ir Nida Masiulytės padėk-lamavo eilėraštką, o Irutė pagrojo fortepijonu. St. Vaškys papasakojo apie Velykų papročius Lietuvoje.

Pietų metu vyko margučių parodėlė. Pirmąją ir antrąją premiją už juos laimėjo N. Liubinienė ir R. Bartuškienė.

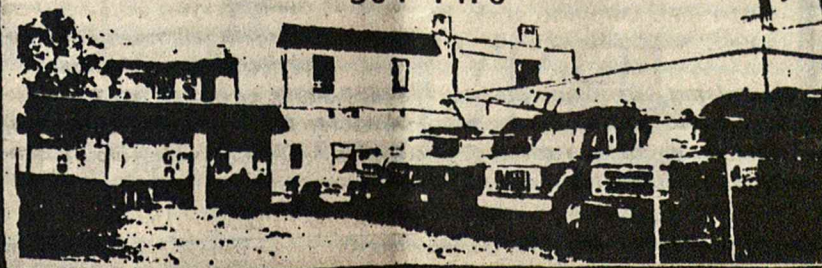
Po pietų dar buvo patiekti aktualūs pranešimai VLIK'o pirm. dr. J. Bobelio ir jo sūnaus J. Bobelio apie pabaltiečių susitikimą su JAV prezidentu George Bush'u ir J. Bobelis pasakojo savo kelionės įspūdžius į Lietuvą su senatorium D'Amato ir kaip jie, pasie-

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogdengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite tel.

364-1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. WILSON & SONS Inc.

123 Maple Blv., 5784 Verdun Av.
Chateauguy, Que. Verdun, Que.
Tel: 691-4763 * Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

montreal

• A.A. Monikos SIAUČIU-
LIENES atminimui aukojo
Tautos Fondai:
L.K. MINDAUGO Šaulių
Kuopa - \$25; Jonas Čialka-
\$100.

Nuoširdžiai dėkoja
Tautos Fondo Atstovybė
Montrealyje

VILNIAUS INŽINERINIO
STATYBOS INSTITUTO
ANSAMBLIS VINGIS
ATVYKSTA Į KANADĄ.

Ansamblių sudaro
45 studentai-tės - šokėjai
ir dainininkai. Koncertas
Montrealyje vyks š.m. birželio
mėn. 2 d., šeštadienį,
Plateau salėje.

Prašome organizaci-
jas ir pavienius asmenis
tą datą rezervuoti šiam
iškiliam koncertui.

Ansamblis atskrenda
iš Lietuvos į Mirabel aero-
dromą gegužės mėn. 18
d., penktadienį, 3 val. p.p.
(kas gali, prašome juos
sutikti, - pasisveikinti būtų
gražu) ir tuoj pat išvyksta
į Toronto.

Po koncertų Hamilto-
ne, Toronte ir kitur grįž-
dami į Lietuvą- sustoja
Montrealyje. Po koncerto
sekančią dieną- sekmadienį
birželio 3 d. išskrenda
į Lietuvą.

Bus reikalinga mont-
realiečių talka - priimti
juos vienai nakčiai.

Sekite tolimesnius
pranešimus spaudoje.

Informacijai: J. Pie-
čaitis 767-8779, P. Adamo-
nis 7223545, L. Gedvilaitė
482-3113.

Ansamblių iš Lietuvos
Koncertams Rengti K-tas

"NL" SPAUDOS VAKARUI-
BALIUI LOTERIJAI AUKO-
JO:

P. Dikaitis, Ir. Vazalinskienė,
O. Mylienė, H. Bernotienė,
P. Snapkauskienė, J. Šiau-
čiulis, V. Barauskas, G. Ali-
nauskas, J. Kandišauskas,
J. Mickienė, M. Petrauskis,
L. Balaišis, A. Žiukas, V. Biliū-
nienė, G. Sibitienė, J. Pa-
unksnis, J. Seidys, A. Čepulis,
A. Urbonas, D. Girdžius,
V. Jakonis, A. Keblys, Ig. Pet-
rauskas, E. Kirstukienė.

Visiems nuoširdžiai dė-
koja "NL"

PARŪPINAME
Japonų firmų VIDEO
MAGNETOFONUS (VCR)
ir VIDEO FILMAVIMO
KAMERAS, tinkamas
naudoti Lietuvoje. Tur-
ime pavyzdžių. Galima
atsiimti ir Toronte.
ADAMONIŲ ŠEIMA,
Tel.: (514) - 256-5355.

Dr. JONAS MALISKA
Tel.: 866-8235
Dr. MICHEL HUYNH
Tel.: 866-9297
D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAI
1440 St. Catherine St. W. Suite 600
Montreal, P.Q. H3G 1S5

M. CUSSON VAISTINĖ
7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2
Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.
Šeštadieniai: nuo 9 r. - 9:30 v.v.
Sekmadeniai: nuo 10 r. - 9:30 v.v.
Tel.: 366-9745 ir 365 - 0505

DR. A. S. POPIERAITIS
B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L5
Tel.: 931-4024

Notarai
J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS
Suite 1143, Sun Life Building
1155 rue METCALPE, Montreal, Que., H3B 2V6
Tel. (514) - 871-1430

Liko neatsiimti loterijos
laimingieji bilietai per
"NL" Spaudos Vakarą:
287-506, 287-588, 287-946,
287-563, 287-610.
Dėl jų paskambinkite
į redakciją tel: 366-6220.

• "NL" SPAUDOS BALIUS-
VAKARAS, minint 50-tuo-
sius leidimo metus, praėjo
labai sėkmingai, dalyvau-
jant apie 200 svečių. Ma-
lonu, kad galėjo dalyvauti
ir 16 svečių iš Lietuvos,
kurie tuo metu viešėjo
Montrealyje.

Plačiau - kitame "NL"
numeryje.

Maika ir Natalija Drešerytės pasirodžiusios įteikti gėles Lietuvos Respublikos premjerei Kazi-
mierai PRUNSKIEŇI Mirabel aerodrome š.m. balandžio 29 d. Nuotr. G. Montvilienės

• JONAS LEKNICKAS
balandžio 21 d. atšventė
savo 100-tąjį gimtadienį.

Globos Namuose Cha-
teauguay, kur jis dabar
gyvena, ir kita moteris
šventė savo gimtadienį.

AV klebonas Tėv. J. Ara-
nauskas su Globos Namų
kapelionu atnašavo ta pro-
ga Mišias, įteikė nuo AV
Parapijos atminimui gražų
sveikinimo žymenį, kurį
paruošė Juozas Šiaučiulis.
"NL" Redakcija pasveikino
sukaktuvininką, nuoširdų
nuo pat šio savaitraščio
leidimo pradžios globėją
ir talkininką gražiu atviru-
ku ir linkėjimais.

Jonas Leknickas taip
pat gavo daug sveikinimų
iš Kanados vyriausybės
ir kitų asmenų.

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon,

DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
8606 Centrale, (kamp. 45 Av.)
Suite 209, LaSalle, Qué.
H8P 1N5. Tel. 364-4658.

Dr. Gaston BÉRARD, D.M.D.
Dantų gydytojas - chirurgas
466 A. boul. des Laurentides
Pont Vieu, Laval, H7G 2V1
(Prie boul. Concorde)
Skambinti Tel: 662-1177

PADĖKA

Tegul man bus leista pareikšti nuoširdžią pa-
dėką: Genovaitei ir Leonui Balaišiams ir jų vieš-
niai Genovaitei iš Lietuvos, Elenai ir Petru Kle-
zams, Elvyrai Krasowski, ir Nijolei Bagdžiūnienei
už prisiminimą manęs.

Ir gimimo dienos proga, š.m. balandžio 23
dienos vakare, jie visi atvykę pas mane, pradėjo
šeimininkauti, bematant paruošdami gimtadienio
vaisės su sveikinimais ir dovanomis man ir vieš-
niai Genovaitei, taip pat švenčiančiai savo gimta-
dienį. NUOŠIRDŽIAUSIAS AČIŲ JUMS VISIEMS!

Jus gerbiantis ~ **PETRAS GABRYS**

Dalyvavo J. Leknicko
duktė Julie Hare su šeima,
Globos Namų personalas
ir savivaldybės atstovai.
Joną Leknicką ir jo
žmoną ilgai minės šios
kolonijos lietuviai, nes
jiedu nuoširdžiausiai padėjo
ir naujai atvykusiems "dypu-
kams" sunkiose įsikurimo
dienose ir metuose.

• MOTINOS DIENOS minė-
jimas vyks AV Parapijos
salėje gegužės mėn. 13
d., po 11 val. pamaldų.

Minėjimą rengia Lietu-
vių Jaunimo Sąjungos Mont-
realio Skyrius.

Maloniai kviečiami visi!

Siūlomas paskirstytojo arba vykdytojo (executive)
darbas daliniam ar pilnam laikui entuziastingiems
vyrams ir moterims.
Uždario galimybės labai didelės. Pradinis investa-
vimas \$100 - \$400. Naturalūs produktai odos ir plau-
kų priežiūrai dabar prasiveržė į Kanados rinką. Pra-
dedame Seminarus darbo paruošimui. Teirautis pas
Ann arba Jean, tel: 845-6071.

PARDUODAME APARATŪRA, TINKAMĄ LIETUVAI:
video kameras, video įrašymo aparatus, televizijos,
radijo, magnetofonus, bevielius telefonus gausite
papigintomis kainomis pas: **R/C LEON SERVICE,**
5887 Sherbrooke St. W. Montreal tel.: (514) 488-3363
Toronto tel.: (416) 886-7659

Aparatai yra šių firmų: Toshiba, Akai, Aiwa,
National Panasonic M7, GVC, NEC, Sony, Sanyo.

Two kassete radio - \$129.- Video nuo \$399.-
Video camera : \$1499.-

Maurice Electrique Ltee
ENTREPRENEUR ELECTRICAL
ELECTRICIEN CONTRACTOR
MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS
102A, ALLION
LASALLE, QUÉ. H8P 2C5 TEL: 366-5484

Maurice Kaplan
KAILIŲ SIUVĖJAS
• Didelis pasirinkimas gatavų paltų
• Saugojimas vasaros laiku (Storage)
• Taba ir remodeliuotu
• Siuvu ir parduodu.
1449 rue St. Alexandre, Telefonai:
Suite 500 A. 844-7307 ir 288-9646
Montreal, P.Q. H3A 2G6

TONY PHOTO STUDIO
PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARIAGE • WEDDINGS
5220 ch. QUEEN MARY rd.
TONY LAURINAITIS
MONTREAL, P.Q. H3W 1X5 Tel. 481-6608

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 De Séve, Montreal, Qué., H4E 2A8
TEL.: 766-5827; 766-5830
SKYRIUS: 3907 A Rosemont Blvd.
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI
AKTYVAS - virš \$26,000,000 REZERVAS - virš milijono

MOKA UŽ:

Certifikatus	12¼%	Taupymo - special.	6½%
Term. indėlius:		Taupymo - su gyv. dr.	6½%
1 metų	12¼%	Taupymo - kasdienes	6½%
180 d. - 364 d.	11 %	Einamos sąsk.	4½%
120 d. - 179 d.	11 %	RRIF - RRSP - term.	12 %
60 d. - 119 d.	10½%	RRIF - RRSP - taup.	8 %
30 d. - 59 d.	10½%		

IMA UŽ:

Nekilnojamą turtą - nuo 14¼% Asmenines - nuo 14¼%

VĒLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Séve	3907 A Rosemont
Pirm. Antradien. Treči.	9:00 - 3:00 (Tik pirm) 10:00 - 2:00
Ketvirtadieniais	12:00 - 8:00 3:00 - 7:00
Penktadieniais	10:00 - 6:00 2:00 - 6:00

KNYGOS IŠ LIETUVOS

Norintieji įsigyti "VAGOS" ir "MOKSLO" leidyk-
lų išleisčių knygų Lietuvoje, gali kreiptis į tu lei-
dyklų atstovą Kanadoje ir JAV-ėse, Liudą Stanke-
vičiū, 1053 Albanel Cr., Duverney, Laval, P.Q.
H7G 4K7, Tel.: 669-8834.
"Svyturio" metinė prenumerata oro paštu - \$42.-

Les Peintures Perez Painting
RESIDENTIAL - COMMERCIAL - INDUSTRIAL
STUCCO & WALL PAPER
D. Perez President Tel.: 365-6444 2422 MENARD - LASALLE P. QUE H8N 1J5

LASALLE AUTOMOBILE INC.
* Automobilių nuoma
* Naujų ir vartotų pasirinkimas
* Pardavimas
* Aptarnavimas
1050 Lapierre coin La Vérendrye
366-7818

D. N. BALTRUKONIS
IMMEUBLES - CLASSIC INC.
NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS
PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS
445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.
Tel: 273-9181 Namų: 737-0844

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS
PETRAS ADAMONIS Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ
6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. HIT 3A6
ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690
VINCAS PIEČAITIS
1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4
JONAS & CÔTÉ REALTIES
NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS.
SAVININKAS: John OSKOWICZ
3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496